

De NVB heeft kennis genomen van de beoogde wijzigingen van het Besluit bekostiging financieel toezicht, die zullen leiden tot de wijzigingen zoals in onderstaande tabel weergegeven. De banken hebben een aantal vragen bij de voorgestelde wijzigingen.

Toezichtcategorie	% tot 2018	% 2019-2020	% per 2021
Aanbieders van krediet	2,2	4,5	4,7
Accountantsorganisaties	10,3	11,9	12,6
Adviseurs en bemiddelaars	21,2	13,4	14,2
Afwikkelondernemingen, betaalinstellingen, etc.	0,1	0,1	0,1
Banken	18,4	18,7	19,7
Beheerders van beleggingsinstellingen, icbe's, etc	14,7	16,4	17,3
Beleggingsondernemingen voor eigen rekening	0,4	1,4	1,5
Centrale effectenbewaarinstellingen	0,2	0,4	0,4
Centrale tegenpartijen	0,2	0,3	0,3
Effectenuitgevende instellingen: markt	7,9	7,1	7,5
Effectenuitgevende instellingen: verslaggeving	7,2	4,3	4,5
Financiële infrastructuur	2,3	8,7	3,7
Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	3,5	3,4	3,5
Verzekeraars: leven en pensioen	8,5	6,9	7,3
Verzekeraars: schade niet zijnde zorg	2,8	2,1	2,3
Verzekeraars: zorg	0,1	0,4	0,4

In verband met Brexit is het kostenkader van de AFM voor 2019 met € 7,7 miljoen en voor 2020 met € 5,2 miljoen opgehoogd. De aanvullende kosten die de AFM medio 2019 verwachtte te maken, hielden verband met een toename van de toezichtinspanningen voor drie specifieke toezichtcategorieën: (i) beheerders van beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen, (ii) beleggingsondernemingen voor eigen rekening en (iii) financiële infrastructuur. Aan de hand van de totale voorziene bedragen voor 2019 en 2020 heeft de AFM deze kosten op basis van de gemiddelde jaarlijkse kosten aan deze drie toezichtcategorieën toegerekend en de percentages voor deze categorieën verhoogd (bron: Staatsblad 2019, 156). Vooral het percentage van de categorie financiële infrastructuur is opgehoogd, omdat de verwachting was dat daar de grootste toename in het aantal partijen zou plaatsvinden en hiervoor investeringen noodzakelijk waren. De middelen voor 2019 en 2020 betroffen een ophoging van het kostenkader voor enkel die jaren. Een deel van deze middelen was bestemd voor IT-investeringen en een deel zag op extra toezichthouders. De investeringen waren eenmalig en zijn vanaf 2021 niet meer aan de orde. Daarnaast betroffen de percentages die per 1 januari 2019 waren vastgesteld een middeling van de kosten voor Brexit van de jaren 2019 en 2020.

Volgens het jaarverslag van de AFM hebben in 2019 73 partijen een aanvraag voor een vergunning gedaan vanwege Brexit, waarvan 51 ook daadwerkelijk een vergunning kregen. Vijftien aanvragen van partijen die zich in Nederland wilden vestigen vanwege Brexit werden ingetrokken en negen waren eind 2019 nog in behandeling. Sinds 2019 wordt voor het type vergunningaanvragen dat relevant is in het kader van Brexit geen vast bedrag meer geheven, maar een bedrag van € 200 per uur dat de AFM hiertoe werkzaamheden heeft verricht. De kosten die in rekening worden gebracht in verband met toetreding tot de markt zijn in principe kostendekkend. Over 2019 blijkt uit het jaarverslag dan ook, dat de omvang van het bedrag aan eenmalige heffingen is toegenomen met 1,6 mln.

Vragen NVB:

- De NVB is verheugd dat de verhoging van het kostenkader over de jaren 2019 en 2020 eenmalig is geweest, zodat deze verhoging niet in het nieuwe kostenkader 2021-2025 meegenomen zal worden. Bij een gelijkblijvend kostenkader maar een significant hoger aantal onder toezicht staande partijen, ligt het in de verwachting dat een verlaging in percentage plaatsvindt van de categorie waar relatief gezien minder toezichtinspanning benodigd is naar de categorie waar meer partijen/toezichtinspanning noodzakelijk is. Kan de Minister nader toelichten waarom dit niet het geval is?
- De NVB vraagt de Minister verder nader toe te lichten waarom bij een toename van het aantal marktpartijen uit de meest relevante categorie (financiële infrastructuur) ten opzicht van 2018 (slechts) stijgt met 1,4%, terwijl het percentage voor de banken in nagenoeg gelijke mate stijgt (1,3%) maar er geen sprake is van extra banken in Nederland. In hoeverre kan de Minister waarborgen dat hier geen sprake is van kruissubsidiëring van nieuwe toetreders door bestaande marktpartijen?

De AFM stelt dat zij kritisch heeft gekeken naar de benodigde structurele middelen voor de categorie financiële infrastructuur, waaruit een besparing is gekomen. Naast de verlaging van de kosten vanaf 2021 is gekeken naar de verdeling van de structurele kosten die verband houden met de nieuwe toetreders vanaf 2021. Bij de verdeling van de middelen voor 2019 en 2020 zijn de kosten volledig toegerekend aan drie categorieën ten aanzien waarvan de AFM medio 2019 verwachtte aanvullende kosten te maken in verband met een toename van de toezichtinspanningen: (i) beheerders van beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen, (ii) beleggingsondernemingen voor eigen rekening en (iii) financiële infrastructuur.

Vragen NVB:

- De AFM stelt dat de verhoging van het kostenkader (totaal 12,9 miljoen) toegerekend is aan de drie eerder genoemde categorieën en zag op IT investeringen en extra toezichthouders. Kan de Minister toelichten waarom de extra kosten eenmalig waren en de nieuwe toetreders geen structurele impact hebben op de kosten? In het jaarverslag 2019 gaf de AFM nog aan dat de financiële instellingen en ondernemingen die door Brexit nieuw onder AFM toezicht kwamen, leiden tot meer doorlopend toezicht en extra IT-investeringen. Is dit inzicht bijgesteld en waarom blijkt er toch geen sprake van een toenemende toezichtinspanning voor de relevante categorieën?
- Kan de Minister toelichten waar de besparing voor de categorie financiële infrastructuur uit bestaat? Waarom worden gevonden besparingen enkel aan deze categorie toegekend?

Een deel van het toezicht en de benodigde structurele middelen ziet op marktmisbruik, dat voor alle toezichtcategorieën van belang is. Zowel de verlaging van de kosten die verband houden met de nieuwe toetreders als de andere toedeling van de marktmisbruikkosten maken een wijziging van de verdeling van de toezichtkosten vanaf 2021 noodzakelijk.

Vragen NVB:

- In het jaarverslag 2019 stelt de AFM dat door Brexit grote partijen naar Nederland zijn gekomen zoals BlackRock en Chicago Board Options Exchange (CBOE), de grootste aandelenbeurs van Europa. Hierdoor lopen vele malen meer transacties via Nederland – ook van veel andere EU-landen – zodat om die reden de benodigde hardware-capaciteit is vergroot. Kan de Minister toelichten waarom ervoor gekozen is, ondanks het feit dat duidelijk lijkt te zijn waardoor de toename van het aantal transacties en daarmee samenhangende toenemende toezichtinspanning op marktmisbruik veroorzaakt wordt, om de hiermee samenhangende kosten te verdelen over alle toezichtcategorieën? Als Brexit niet de oorzaak is van de toename van de toezichtinspanning op marktmisbruik, welke andere omstandigheden liggen dan hieraan ten grondslag? Het toezicht op marktmisbruik is immers geen nieuwe taak van de AFM.

- De Minister stelt voor het percentage van de banken te verhogen met 1% ten opzichte van 2020. De enige reden hiervoor kan de toezichtsinspanning vanwege marktmisbruik zijn nu geen sprake is van groei van de bankensector of extra kosten vanwege Brexit. Toename omdat de kosten in een andere categorie stijgen zou niet correct zijn. Voor zover de toename van de toezichtinspanning wél samenhangt met het toezicht op marktmisbruik, die immers het gevolg is van nieuwe toetreders niet zijnde banken, verzoekt de NVB de AFM toe te lichten, waar de 1% verhoging van de banken op gebaseerd is. Voor zover de 1% verhoging ten opzichte van 2020 voor de banken niét samenhangt met het toezicht op marktmisbruik, verzoekt de NVB de AFM toe te lichten waar de 1% op gebaseerd is en waarom het percentage van de banken het meest stijgt van alle categorieën.
- De nu geldende percentages voor 2019 en 2020 zijn medio 2019 met terugwerkende kracht met ingang van 2019 gewijzigd. Uitgangspunt is dat de kosten voor de instellingen voorspelbaar en stabiel zijn en dat de verdeling elke vijf jaar wordt gezien. Kan de Minister toelichten welke aannames of feiten die een jaar geleden niet bekend waren, nu reden geven tot bijstelling van de percentages?